

αἱ κακίαι μετὴν αὔξεισιν τῆς ἡλικίας αὐξάνουν καὶ αὐταὶ)
*Ηπ.

**Ἀξήναν οἱ ποδῆς μας | καὶ σκεπάσαν τοῖς πομπές μας*
(ὁ πλοῦτος κάμνει ὥστε νὰ παραβλέπωνται αἱ κακίαι καὶ
αὐτὰ τὰ ὀνειδή) *ΙΒενιζέλ. Παροιμ.* 22, 76. *Τὸ δέντρο ὅσο*
αὐξάνει, ὁ ἥσκιος του πλατένει (ὅτι ὅσον τις ἰσχυρότερος ἢ
πλουσιώτερος γίνεται, τόσον εὐεργετικώτερα ἢ ἐπίδρασις
του ἀποβαίνει) *Πελοπν. (Ἀρκαδ.)* || **Ἀσμ.*

Γιὰ ἰδέστε τὸν ἀμάραντο σὲ τί γκρεμὸ φυτρώνει,
δίχως νερὸ ποτίζεται, δίχως ἀέρα ἀξαίνει,
μετὸν ἥλιο ποτίζεται, μετὸ φεγγάρι ἀξαίνει

*Ηπ.

Αὐτοῦ παλὺ κάρια δούλιβαν ἔς τῆς Μάρους τὸν κιβούρι.
— **Ἀξήν' τι του, πλατύν' τι του, νὰ πιάνη δυὸ νουμάτους*

Αἰτωλ.

Μωρὴ κοντούλλα λεμονιὰ, | κοντὴ καὶ κλαδεμένη,
πότε ἀξαινες καὶ πλατένες | καὶ ἀπόλυσες κλωνάρια;

Τζουμέρκ.

Φύτιπ' μι, κόρη, ἔς τὸ περιβόλι σου

ν' ἀξήνου κόρη, νὰ πλατύνου, | νὰ γίνου σὰν τὸν μπόι σου

Θράκ.

Δέντρον ἦτο ἔς τὴν αὐλή μου | γιὰ παρηγοριὰ δική μου
καὶ τὸ πότιζ' ἀπ' τὴ βρύσι | γιὰ ν' ἀξήση, νὰ καρπίση

*Ηπ.

Πότ' αὐξήουσιν καὶ τράνιφιν καὶ ἀπόλυκιν κλωνάρια;

Μακεδ. || Ποίημ.

Τότε αὐξαίνει τοῦ πολέμου | ὁ χορὸς τρομακτικά,
σὰν τὸ σκόρπισμα τοῦ ἀνέμου | ἔς τοῦ πελάου τὴ μοναξιά
ΔΣολωμ. 12. Μετοχ. ἀξ' μένους = μέγας τὴν ἡλικίαν
**Ηπ. (Ζαγόρ.) Καὶ μετβ. μεγαλύνω τι Πελοπν. (Αἴγ.):*
**Ἀξαίνω τὸ πανταλόνι - τὸ ροῦχο κττ. 2) Πολλαπλασιάζω*
μαι σύνηθ. : Αὐξάνει τὸ κυνήγι - τὸ ψάρι κττ. σύνηθ. Καλὲς
δουλειὲς καὶ νὰ σ' αὐξήσουν! (εὐχὴ) Ἀθῆν. Αὐξαίνου τὰ πρά-
ματα Τῆν. Καὶ μετβ. πολλαπλασιάζω τι λόγ. κοιν. : Αὐ-
ξάνω τὴν περιουσίαν μου - τὰ πλούτη μου κττ. κοιν. Ὁ Θεὸς
νὰ σ' τ' ἀξαίνει! (ἐνν. τὰ πλούτη) Ἀθῆν. || Παροιμ. Τὸ ἄ-
λογο μοναχὸ τοῦ ἀξαίνει τὴν ταγὴν του (ὅτι ἕκαστος διὰ τῶν
*ιδίων αὐτοῦ προσπαθειῶν βελτιώνει τὴν θέσιν του) *Ηπ.*
κ.ἀ. Συνών. ἀβγατένω Β 1, ἀβγατίζω Β 1.

αὔξεισι ἢ, λόγ. κοιν.

**Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. αὐξήσεις.*

Αὐξήσεις, ἐπαύξεις, πολλαπλασιασμός: Μοῦ δίνουν
-μοῦ κάνουν αὐξήσι τοῦ μισθοῦ. Συνών. ἀβγάτισι 1, ἀ-
βγάτισμα 1.

αὐξητός ἐπίθ. ἀμάρτ. αὐξητὲ Τσακων. αὐξητὴ ἢ,
Στερελλ. (Λαμ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. αὐξητός.

1) *Ἡύξημένος Τσακων. 2) Θηλ. αὐξητὴ οὐσ., παι-*
διὰ ἄλματος Στερελλ. (Λαμ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγάτι-
σμα 3.

ἀύπνητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀύπνητους *Μακεδ. (Σέρρ.)*

**Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄυπνος κατὰ τὸ ἀκοίμητος.*

**Ἀυπνος, ὁ ἰδ.*

ἀυπνία ἢ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *Τσακων. ἀυπνιά*
Σάμ. κ.ἀ. ἀνυπνιά Σάμ. κ.ἀ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀυπνία.

1) *Τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ κοιμηθῇ κοιν. : Δὲν κλείνω*
μάτι ἀπὸ τὴν ἀυπνία. Ὑποφέρω ἀπὸ ἀυπνία. Συνών. ἀ-
γρυπνία 1, ἀυπνοσύνη. 2) Ἐγρηγορσις Σάμ. : Ἀ-
πόψι εἶχα ἀυπνιά, γιὰτὶ φύλαγα τοῦ λαγοῦ.

ἄυπνος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (*Κερασ. Οἶν.*) *ἄυπνε*
Τσακων. ἄνυπνος Θράκ. (Καλαμ.) Πόντ. (Κερασ.) ἄγν-

πνος Πόντ. (Κερασ.) ἄδυπνος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἄδ'πνους
Εὐβ. (Στρόπον.) ἄνυμος Μέγαρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄυπνος.

1) *Ὁ μὴ κοιμούμενος ἢ ὁ μὴ κοιμηθεὶς, ὁ ἀγρυπνή-*
σας κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Τσακων. : Περνῶ τὴ
νύχτα ἄυπνος. Γύριζα ἔς τὸ κρεβάτι ἄυπνος κοιν. Ἀνυπνη
μ' ἔχει (μὲ κρατεῖ ἄυπνον) Καλαμ. Ὅλη νύχτα ἤμας ἄδυ-
πνη Κονίστρ. Δὲν ἠπόρ'γι τὸν πιδὶ κ' ἤμαςτε ἄδυπ' δλ' νύ-
χτα Στρόπον. Ὅλη νύχτα ἔμεινα ἄνυμος πὸ τὸ δόνο Μέ-
γαρ. Συνών. ἄγρυπνος 1, ἀκάμυστος, ἀκοίμη-
τος 1, ἀύπνητος, ἀύπνωτος, ξυπνός. 2) Ὁ ὀλί-
γον κοιμώμενος, ὁ ἀρκούμενος εἰς ὀλίγον ὕπνον πολλαχ. :
Γνωμ. Χαρὰ ἔς τὸ γέρω τὸν ἄυπνο, τὸν νέο τὸν ὑπνάρι (εἶ-
ναι εὐτυχὴς ὁ μὲν γέρων κοιμώμενος ὀλίγον, ὁ δὲ νέος
πολύ, διότι τοῦτο εἶναι σημεῖον ὑγείας).

ἀυπνοσύνη ἢ, ἀμάρτ. ἀνυπνοσύνη *Λεξ. Δημητρ.*

**Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄυπνος.*

**Ἀυπνία 1, ὁ ἰδ.*

ἀύπνωτος ἐπίθ. *Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ.ἀ.*
*ἀύπνουτους *Ηπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. κ.ἀ. — ΙΒλαχογιάνν. ἐν*
**Ανθολ. Η' Αποστολίδ. 51 ἀνύπνωτος Λεξ. Δημητρ. (λ.*
ἄυπνος).

**Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ύπνωτος < ὑ-*
πνώνω ἀμάρτ.

**Ἀυπνος 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν. : Ἐμειν' ἀύπνωτος ἀπόψε*
Καλάβρυτ. Ἐμειν' ἀύπνουτους οὐλ' τ' νύχτα Ζαγόρ. Θεσσ.
Ἀγὸ μέρους ἤμουν ἀνύπνωτος Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Κε ὁ τοῖχος ποῦ ἔς τὰ χνούδια του καὶ ἔς τ' ἄνθη ἀναγελάει
σὰ δράκοντας ἀνύπνωτος ὀρθὸς ἐκεῖ φυλάει

ΙΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν.

αὔρα ἢ, λόγ. κοιν. καὶ *Τσακων.*

Τὸ ἀρχ. οὐσ. αὔρα.

1) *Ἡ δροσερὰ πνοὴ τῆς πρωίας κοιν. : Ποίημ.*

Νὰ ποῦ δροσόβολη | αὔρα ξυπνάει | καὶ ψιθυρίζοντας
μοσχοβολαίει | ἀπὸ τὰ ἀρώματα | τὰ αὐγερινὰ

ΔΣολωμ. 121. 2) Λεπτὴ πνοὴ ἀνέμου κοιν. : Ποίημ.

Καὶ εἰς τὴν αὔρα κυματίζουν | μαῦρα δλόχρυσα μαλλιά
ΔΣολωμ. 18.

Καθὼς βλέπεις καὶ μαυρίζει | ἥσκιος νέου κυπαρισσιοῦ,
ἂν τὴν ἄκρη του δὲ γγίζη | αὔρα ζέφυρον λεπτοῦ
αὐτόθ. 66.

Τὰ δέντρα καὶ τὰ κύματα ποῦ κρυφομουρμουρίζουν,
οἱ αὔρες ποῦ μετὰ νερὰ καὶ τ' ἄνθη παιγνιδίζουν

ΙΤυπάλδ. Ποίημ. 109.

αὔραργά, ἰδ. αὔρεαργά.

αὔριανὰ ἐπίρρ. *XXρηστοβασ. Θεσσαλ. Διηγ. 59.*

**Ἐκ τοῦ ἐπιθ. αὔριανός.*

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, τὴν ὑστεραίαν: Ὡς τὴν ἡμέρα
τοῦ αἰ - Γιαννιοῦ, αὔριανὰ τῶν Φώτων.

αὔριανιάζω Θήρ.

**Ἐκ τοῦ ἐπιθ. αὔριανός.*

Παραμένω μέχρι τῆς αὔριον: Ἀμα αὔριανιάση τὸ φαεῖ,
γίνεται ἄνοστο. || Φρ. Ἐπῆε ν' αὔριανιάση (ἐβράδυνε, οἶονεῖ
παρέμεινες μέχρι τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

αὔριανός ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (*Τραπ.*) αὔριανός
πολλαχ. αὔριονός Σύμ. *Νάξ. (Ἀπύρανθ.)*

**Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. αὔριο καὶ τῆς καταλ. - ανός.*

1) *Ὁ τῆς αὔριον κοιν. : Ἡ αὔριανὴ γιορτὴ - ἡμέρα κττ.*
|| Φρ. Σήμερινός εἶμαι καὶ αὔριανός δὲν εἶμαι (ἄδηλον ἂν θὰ
εἶμαι ἐν τῇ ζωῇ αὔριον) κοιν. Σήμερινός καὶ αὔριονός 'μαι

